

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК: 378.14

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Кіндрат І.П., магістрант, **Чередник Л.М.**, кандидат педагогічних наук
(cherednyk_lidiya@nubip.edu.ua)

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Актуальність порушеної проблеми продиктована цілою низкою проблем, спричинених як недостатнім рівнем розвитку соціальної, політичної, економічної сфер в нашій країні, так і реаліями суспільного сьогодення та тими викликами, в умовах яких має функціонувати освіта. Крім того, соціальні мережі подають дискусії не завжди наукового характеру стосовно векторів розвитку вищої освіти, серед яких мають місце заклики акцентувати увагу саме на практикорієнтованих знаннях, аргументовані тим, що вища освіта має за мету надати здобувачу фах. Як стверджує А. Бутенко, вища освіта - «набагато важливіший і складніший інститут розвинутого суспільства»[3]. Визначальними у цьому плані є слова Арістотеля: «Виховання розуму без виховання серця не є освітою взагалі».

На нашу думку, вища освіта покликана реалізувати значно складніше завдання: крім формування творчої, всебічно розвинутої особистості, здатної практично реалізовувати набуті знання у сфері певного фаху, університет має формувати інтелігенцію, еліту суспільства, характеризувану здатністю усвідомлювати і аналізувати суспільні, політичні процеси, соціальну складову, реалізовувати ідеї людяності і толерантності у полікультурному середовищі. Без усвідомлення національної ідентичності, без усвідомлення власної єдності із системою державотворення не може бути повноцінного фахівця. Спільна загроза знищення, що є характеристикою сьогодення, посилює усвідомлення цінності свободи та національної ідентичності.

У науковому дискурсі науковцями розглядались окремі аспекти проблеми формування національної ідентичності. Зокрема, роль національної ідентичності в розвитку особистості і держави в сучасному глобалізованому світі окреслено у напрацюваннях Е. Барієва, І. Беха, К. Журби, М. Журби, В. Кременя, Т. Кременя, С. Ніколаєнка, С. Сисоевої, Р. Сойчук та інш.; шляхи формування національної ідентичності студентської молоді висвітили у дослідженнях О. Абрамчук, О. Гевко, О. Кондур, Д. Піонтковська, О. Шевченко, І. Шкільна та інш.; педагогічне осмислення нормативно-правового забезпечення формування національної ідентичності студентів здійснили у своїх дослідженнях І. Семенець-Орлова, Р. Сопівник, Г. Ставицький; окремі сторони питання формування національної ідентичності як базової цінності особистості розглянуто у дисертаційних дослідженнях (В. Безлюдна, В. Борисов, О. Жаровська, О. Колодій, Т. Лонгвиновська).

У процесі формування національної ідентичності майбутніх фахівців у закладах вищої освіти пріоритетну увагу варто надавати національному компоненту у змісті професійної підготовки, який, у свою чергу, має відображатися у змісті навчального матеріалу та бути спрямованим «на підвищення рівня когнітивної складової національної ідентичності в цілому» [2, с.1]. Формування національної ідентичності майбутніх фахівців у позааудиторній роботі здійснюється у різноманітних формах роботи, основними серед яких є: інформаційно-масові (дискусії, диспути, конференції, вікторини); діяльнісно-практичні (творчі групи, екскурсії, олімпіади); інтегративні (фестивалі, конкурси, клуби за інтересами); наочні (патріотичні музеї, галереї, виставки тощо)[1;4].

Таким чином, підходимо до усвідомлення того факту, що саме заклади вищої освіти мають стати соціальними інститутами, першочерговим завданням яких є формування національної ідентичності майбутніх фахівців як запоруки соціального, політичного, наукового, економічного розвитку держави, збереження єдиного соціокультурного простору України.

Перелік посилань

1. Белюдна В., Мартинюк В. Форми та методи формування національної ідентичності студентської молоді в позааудиторній роботі. *Молодь і ринок*. 2021. № 7-8 (193-194). С.6-11.
2. Безпекові виміри освітньої політики: світовий досвід і українські реалії. Аналітична доповідь. Національний інститут стратегічних досліджень. Режим доступу:
<https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/bezpekovi>
3. Бутенко А. Вища освіта – це про ідентичність і патріотизм. Режим доступу:
<https://osvita.ua/blogs/87354/> .
4. Радченко О. Аксіологічний аспект національної ідентифікації сучасної студентської молоді. *Молодий вчений*. Київ, 2015. № 1(15). С.138-141.